

**АНАЛІТИЧНА СТАТТЯ НА СТОРІНКАХ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРЕСИ:
ТЕМАТИКА ТА ЖАНРОВІ РІЗНОВИДИ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ РІВНЕНСЬКИХ ГАЗЕТ)**

Дослідження присвячене специфіці, проблематиці та різновидам статті як ключового жанру аналітичної пресової журналістики Рівненського регіону. Подано тлумачення поняття “аналітична стаття” українськими та зарубіжними науковцями. Розглянуто тематику аналітичної статті на сторінках регіональних газет.

Ключові слова: аналітична стаття, регіональна преса, тематика, жанрові модифікації

I. Вступ

Сучасна українська регіональна періодика є джерелом не лише актуальної інформації локального характеру, а й осередком аналізу назрілих проблемних питань краю, тобто аналітики, покликаної “максимально об’єктивно з усіх точок зору охарактеризувати факт, подію, що трапилася” [1, с. 106]. Як демонструє практика й теоретичні дослідження, серед жанрів аналітичної журналістики провідне місце належить статті.

Вивченню жанрових особливостей аналітичної статті присвячено праці українських та зарубіжних теоретиків-журналістикознавців, зокрема М. Василенка [1; 2], В. Здорогеги [3], І. Михайлина [9; 10], О. Кузнєцової [6], О. Хіренко [14], Ю. Лук’яненка [7], Л. Кройчик [5], А. Тертичного [13] та ін. Так, О. Хіренко у своїй праці “Аналітична стаття з політичним прогнозом: традиції і новації” висвітлює окремі аспекти політичної статті, досліджує її розвиток у перспективі прогностики, чітко окреслює відмінності політичної аналітики в друкованому та інтернет-виданнях. Ю. Лук’яненко висвітлює окремі аспекти розвитку жанру передової статті, жанрові дифузії у творенні нових різновидів цього типу газетно-журнальних публікацій. У наукових розвідках М. Василенка “Аналітична проблемна стаття на сучасному етапі розвитку” та “Проблеми жанрової ідентифікації аналітичної статті”, проаналізовано жанрову специфіку, структурну організацію, композиційну побудову статті, розкрито особливості її кількох варіантів – проблемної та передової. Згодом новаціям жанроутворення в аналітичній журналістиці автор присвячує значну частину своєї дисертації “Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі”, де детально розглядає різновиди аналітичних статей, здійснює їх ретельний аналіз, вивчає думки журналістикознавців щодо доцільності введення в їх текст суб’єктивної точки зору автора матеріалу. Проте, до сьогодні, проблема визначення тематико-типологічних особливостей аналітичної статті як центрального аналітичного жанру локальної

преси Рівненщини досі не була об’єктом спеціального комплексного наукового дослідження, чим сьогодні зумовлена її актуальність.

II. Постановка завдань

Мета дослідження – проаналізувати на матеріалі преси Рівненщини жанрові різновиди, проблематику та тематику аналітичної статті у регіональних виданнях у 2012–2015 рр. Для досягнення мети необхідно з’ясувати зміст тлумачення поняття “аналітична стаття” у журналістиці, жанрові ознаки, визначити її різновиди, окреслити тематику та проблематику публікацій цього жанру на прикладі газетної періодики Рівненського регіону в зазначений період.

Об’єктом дослідження обрано рівненські регіональні газети 2012–2015 рр.: “Вільне слово”, “Вісті Рівненщини”, “Рівне вечірнє”, “Сім днів”. Для аналізу обрано найбільш популярні рівненські обласні загальнополітичні видання, чим зумовлена експліцитність об’єкта дослідження.

III. Результати

Незважаючи на достатність теоретичних напрацювань, сьогодні підходи щодо визначення специфіки аналітичної статті як жанрової форми аналітичної групи, її жанрових різновидів досить різняться між собою. За словами Л. Кройчик, “сучасна стаття активно вбирає в себе елементи інших жанрів – репортажу, нарису, кореспонденції, інтерв’ю”, чим і зумовлений широкий діапазон інтерпретації цього поняття. На відміну від кореспондента, який, оперативно відтворює важливі суспільні події, автор аналітичної статті має дещо іншу мету – проаналізувати факти і явища життя, донести за допомогою відповідних аргументів певну думку, ідею [3, с. 197]. Журналіст намагається “проаналізувати цей факт чи подію, обов’язково в контексті проблеми”. Адже, як стверджує І. Михайлин, “факти в ній відіграють ілюстративну, службову роль”, тому що центральне місце у тексті посідає певна проблема [10, с. 381]. “Проблемою” або “колом проблем” для журналіста-аналітика є певна соціальна ситуація, створена групою фактів,

об'єднаних єдиним процесом, якими оперує автор на час творення статті [5]. На підставі цього журналіст вимушений оперувати фактажем, який є важливим підґрунтям для тлумачення, осмислення й теоретичного узагальнення проблем соціальної дійсності.

За словами М. Василенка, “зазвичай стаття в друкованому виданні визначається як аналітичний жанр, що виносить на обговорення читачів певну проблему і в межах жанрового матеріалу робить спробу цю проблему дослідити, за можливості знайти шляхи її вирішення”. При цьому аналітична стаття, на думку М. Василенка, повинна відповідати не тільки на традиційні запитання (Що? Де? Коли?), але й “Як саме?”, “Чому?”, “Яким чином вирішити проблему?”. Цим автор наголошує на ключовому компоненті статті, який відрізняє її від групи інформаційних жанрів – аналізі: “В аналітичній статті читачу не просто розказують про певний факт, подію. Журналіст робить спробу аналізу цього факту” [1, с. 106].

Журналіст-аналітик “занурює” читача в реальність буденного життя, аналізує життєві приклади, які мають загальносуспільне значення. Аналітична стаття є особливим типом публікацій, який поєднує у собі не лише зовнішню інформацію (факти дійсності), але й внутрішню – думки, позицію журналіста, містить у собі публіцистичне начало. Провідний журналістикознавець О. Кузнецова стверджує: “Стаття – це синтетичний жанр публіцистики, в якому журналіст, використовуючи палітру інформаційних, аналітичних і художньо-публіцистичних методів з явною перевагою аналітичних, досліджує актуальну соціальну проблему, щоб показати явище, його причини і наслідки для вдосконалення життя” [6, с. 48]. Бо, як відомо, “публіцистика досліджує суспільний зміст і вартість фактів реальності, їх етичну міру, відношення до справедливості, добра і зла, суспільного ідеалу. У цьому виді творчості на перший план виходить досягнення суспільного, морального, загальнолюдського значення та цінності фактів і явищ життя, чи йдеться про промислове (сільськогосподарське) виробництво, наукове відкриття, художній твір, долю людини” [10, с. 356].

Спираючись на факти соціального буття, журналіст розглядає закономірності еволюції дійсності в різних її проявах і політичних, економічних, моральних, культурологічних тощо. Російський дослідник А. Тертичний зазначає, що стаття – це “жанр, призначений, насамперед, для аналізу актуальних, суспільно значущих процесів, ситуацій, явищ і закономірностей, що керують ними”. Автор статті “навчає” читача розуміти соціальне середовище, звертає увагу аудиторії на ті завдання, які виникають у зв'язку із ситуаціями, показує, які стратегічні чи тактичні інтереси є в тих чи інших учасників цих ситуацій [13, с. 150]. Своєю появою аналітична

стаття “сприяє стимуляції читацької уваги, повертає увагу адміністрації, наукових кіл, політичних сил у спробах вирішити питання” [3, с. 197].

Отже, як бачимо, думки теоретиків щодо дефініції статті як одного із різновидів журналістських публікацій значно різняться між собою, проте і українські, і закордонні вчені наголошують на тому, що головне у статті не повідомлення фактів і новин, а певне питання, проблема.

Неоднозначною досі в сучасному журналістикознавстві є класифікація публікацій цього жанру. Як пояснює В. Здоровега, “діапазон публікацій статейного типу дуже широкий”. Зарубіжні вчені, зокрема А. Тертичний, виокремлюють три варіанти аналітичних статей:

– загальнодослідні статті – “публікації, в яких аналізують загальнозначущі, широкі питання”. Наприклад, автор такої статті може говорити про напрями політичного чи економічного розвитку країни або міркувати про рівень моральності, існуючий на сьогоднішній день в суспільстві;

– тематико-аналітичні статті – звернені “до актуальних практичних проблем промисловості, сільського господарства, підприємництва, культури, науки, освіти, бізнесу, фінансів тощо”;

– полемічні статті, приводом публікації яких зазвичай є “виступ політичних опонентів, представників “чужих” наукових шкіл, “теоретичних”, релігійних течій, що торкаються якимось чином інтересів автора майбутньої полемічної статті, його видання, і виражають оцінки, погодитися з якими не можна” [13, с. 150].

Російські автори книги “Основы творческой деятельности журналиста” Г. Мельник та А. Тепляшина серед типів аналітичних статей, які друкуються у періодичних виданнях, виокремлюють передову, фонову, редакційну, теоретико-популяризаторську, проблемно-постановочну, теоретичну, критичну тощо. Дослідники дають оцінку найпоширенішим її варіантам: “фонова стаття передбачає щирий, довірливий тон, побудована на монолозі. Обов'язкова умова – жвавість мови...; завдання редакційної статті полягає в тому, щоб не тільки підкреслити сьогоденне, злободенне, але і дати орієнтири в оцінюванні подій; теоретична стаття розкриває зв'язок теоретичних явищ і соціальної практики, висуває і доводить їх правильність”. “Статті можна класифікувати і за тематичною ознакою – про економіку, політику, етику, міжнародні події, мистецтво”, – зазначають пресознавці [8, с. 124].

В українській теорії журналістики знаходимо теж достатню кількість варіантів серед публікацій статейного типу, проте стаття “найчастіше буває традиційними різновидами: передовою або передовицею, редакційною,

загальнополітичною, оперативною, пропагандистською, проблемною, теоретичною”. Крім того, “за приналежністю до стилю виділяють також публіцистичну, наукову, науково-популярну статтю” [11, с. 78]. В. Здорова підкреслює: “Якщо йдеться про газету чи журнал, то на першому плані фігурує публіцистична стаття, передова стаття, полемічна стаття, науково-просвітницька стаття, проблемна стаття, замітки публіциста” [3, с. 197].

Як будь-який жанр, аналітична стаття має ряд властивих тільки їй особливостей. Усі характерні аналітичній статті жанрові ознаки логічно можна інтерпретувати на основі таких чинників: предмет зображення; функція, яку вони виконують; характер і властивості; своєрідність відображуваних предметів і явищ; рівень проникнення у дійсність; застосовувані методи і прийоми відображення дійсності тощо [8, с. 104].

Предметом статті є проблема, яка посідає центральне місце в тексті, на кшталт події в інформаційному матеріалі. Як “новина” пропонується авторська концепція того, як журналіст побачив і оцінив стан проблеми. Відображення предметів і явищ у публікаціях цього жанру здійснюється крізь призму чітко аргументованого та підтвердженого фактами авторського бачення, яке “будується” на прозорій позиції аналітика та його концепції. Тому фундаментальним принципом при творенні аналітичних статей є об’єктивність. Як справедливо зазначає М. Василенко, “аналітична група характеризується, з одного боку, яскраво виявленою індивідуальністю самого журналіста (або групи фахівців, які готують фактаж для аналітичного матеріалу), з іншого – аналітика покликана максимально об’єктивно з усіх точок зору охарактеризувати факт, подію, що трапилася. Така потреба в об’єктивності певною мірою нівелює творче “я” журналіста, хоча завжди лишає йому можливість пошуку різних підходів, шляхів до з’ясування істини. Хоча стверджувати, що журналіст повністю абстрагується від поставленої проблеми, неможливо. Автор уже є суб’єктивним лише в тому, що подає читачу ситуацію із тієї точки зору, з якої він її бачить. Проте без чітко вираженої позиції нереально передати читачу глибину проблемності ситуації, її суспільну значущість, негативний вплив тощо. Адже журналіст, звертаючись до реалій суспільного життя, концентрує увагу на тому аспекті відображуваного явища, який має найбільш істотне значення для підвищення ефективності практичної діяльності [12, с. 50].

Основна функція текстів аналітичної статті – з’ясувати, який існує зв’язок конкретної, взятої за приклад, ситуації із соціальними проблемами. А. Тертичний наголошує: “Стаття пояснює читачам як суспільну, так і особисту значущість актуальних процесів, ситуацій, явищ, їх причинно-наслідковий зв’язок і таким чином ініціює читачькі роз-

думи, дії, пов’язані з предметом відображення в публікації” [13]. При цьому факти, використовувані публіцистом, можуть бути взяті з різних джерел і особистих спостережень, зустрічей, обробки документів, виступів ЗМІ, листів до редакції тощо. Текст аналітичної статті часто витриманий в інтонаціях наукової лексики, публіцист оперує образами-поняттями, образами-тезами; звідси звернення публіциста до логічно-понятійного, категоріального апарату, чіткість формулювань [5]. Під час підготовки аналітичної статті журналіст обов’язково готує певні висновки, узагальнення, які є основною частиною роботи під час підготовки таких публікацій. Такий підхід до вивчення соціальної дійсності зумовлює й методологію, якою користується автор. Як зазначає М. Комова, “підготовка і написання творів аналітичних жанрів публіцистики передбачає широке застосування методів порівняння, зіставлення, узагальнення, висновків, вивчення, спостереження” [4, с. 85].

Популярність жанру журналістської статті сьогодні є очевидною не лише в національній пресі, але й у місцевій, адже частота її вживання на сторінках регіональних газет серед аналітичних жанрів є достатньо високою. Як підтверджує практика, аналітична стаття є найпоширенішим та найуніверсальнішим жанром аналітичної публіцистики в регіональній газетній практиці. Дослідивши публікації обласних газет Рівненщини за 2012–2015 рр., ми виявили численну кількість ознак, тенденцій, притаманих аналітичним статтям, які публікуються в пресі регіонів.

Місцеві газетні видання, задовольняючи інформаційні запити мешканців регіону, характеризуються високими показниками щодо використання жанру аналітичної статті на своїх шпальтах, про що свідчить їх численність: у кожному номері досліджуваних газет стабільно публікують 3–5 журналістських статей. У сучасній регіональній газеті аналітична стаття – особливий тип публікації, який репрезентує аудиторії певної території особливу інформацію локального характеру. Суспільно важлива проблема в публікації статейного типу в місцевій пресі у більшості газет є територіально визначеною, тобто такою, яка існує в межах окремого регіону. Такі статті знаходимо в усіх досліджуваних газетах (О. Слободзян “Секрет успіху – в добросовісній праці колективу” – Вільне слово – 2015.– № 7/14886. – 12 лютого. – С. 7. – висвітлено проблеми та перспективи розвитку державного підприємства “Заріччянське лісове господарство”; В. Левчук “Через сепаратистів узв’язався за вила”. – Вісті Рівненщини. – 2014 – № 29/1873 – 18 липня. – С. 6. – публікація про благодійність донецької сім’ї, яка стала мешкати у Рівному) тощо. Причому “герой” статті місцевих газет – обов’язково мешканець краю, тому звертаються місцеві публіцисти як до образу людини “з ім’ям”,

образу людини “з ім'ям”, так і до образу людини “з народу” (наприклад, стаття Є. Цимбалюка “79 днів в очікуванні розстрілу”. – Вільне слово. – 2015. – № 11/14850. – 12 березня. – С. 12. – про ув'язненого сталінських таборів рівнянина С. Семенюка; стаття Л. Леонової “Двісті років Любомирських у Рівному”. – Сім днів. – 2013. – № 13/1004. – 28 березня. – С. 11. – про князів Любомирських та їхній внесок у розвиток Рівного).

Особливими є мова й стилістика аналітичних статей. Стиль статті в регіональній газеті характеризується певною образністю, використанням метафор, порівнянь, розмовної інтонації та лексики, усталених типових у місцевої аудиторії образів: селянина, трудівника, політика, освітянина, фронтовика, жінки тощо. Так, наприклад, автор статті “Бійця судять... бо повернувся живим” (Вільне слово. – 2015. – № 2/14881. – 08 січня. – С. 12) пише: “Здається вирвалися із вогняного пекла Ігор Лавренюк та його побратими, і можуть зітхнути із полегшенням. Але, надарма у пекла, як стверджує великий Данте, дев'ять кіл. Дев'яте коло хлопцям судилося саме тут пережити на українській стороні. Їх звинуватили у дезертирстві і віддали до суду”, журналіст як асоціацію використовує образ “пекла”, щоб зобразити бойову атмосферу війни, несправедливість, недосконалість українського законодавства.

Своєрідним є тематичний діапазон аналітичних статей. Серед досліджуваного нами газетного матеріалу аналітичні статті рівненської регіональної преси присвячені здебільшого економічним, суспільно-політичним, духовним, релігійним проблемам області. У періодичних виданнях систематично з'являються публікації на кшталт “Списані люди” (Сім днів. – 2015. – № 4/1099. – 22 січня. – С. 12), “Збудуй хату із лози, а із цегли не спіши” (Вільне слово. – 2015. – № 5/14884. – 28 січня. – С. 5) тощо.

На сторінках рівненської преси знаходимо багато статей практичного характеру, з вкрапленнями буденності, які “порадять”, що вдягнути, де придбати, що обрати, як зробити (Н. Коваль “Зимова їжа для радості, стрункості та енергії”. – Рівне вечірнє. – 2012. – № 8/1883. – 02 грудня. – С. 20; М. Фурс “Як пошити ковдру із маленьких клаптиків тканини”. – Сім днів. – 2012. – № 30/968. – 19 липня. – С. 20).

Журналіст обласного, районного тижневика “не цурається” порушувати в аналітичних статтях побутових тем: комунальних проблем міста, області; цін на місцевих ринках, перейменування вулиць (до прикладу стаття О. Слободзян “Не економлять на мадрах і нових телевізорах”. – Рівне вечірнє. – 2012. – № 4/1879. – 26 січня. – С. 19) тощо. У статейних публікаціях рівненська регіональна газета звертається до моралі суспільства, пропагує долучення читача до громад-

ської діяльності, діяльності на користь суспільства, формує активну суспільну позицію.

У контексті видового різноманіття аналітична стаття представлена в декількох варіантах. Із усіх різновидів жанру статті, які репрезентовані в українському журналістично-знавстві на сторінках локальних газет Рівненської області превалює публіцистична стаття (П. Асауленко “Земля просить порятунку”. – Вільне слово. – 2015. – № 16/14895. – 16 квітня. – С. 3; К. Ходченко “Європейська толерантність України”. – Рівне вечірнє. – 2013. – № 84/2056. – 07 листопада. – С. 8), загально-політична стаття (М. Несенюк “Жовто-синє мереживо”. – Рівне вечірнє. – 2012. – № 2/1877. – 12 грудня. – С. 16), науково-просвітницька (І. Дем'янюк “Російська весна: що далі?”. – Вільне слово. – 2015. – № 5/14884. – 29 січня. – С. 11). Однак місцеві журналісти на шпальтах газет області зрідка публікують теоретичні, полемічні статті, практично не репрезентована проблемна стаття. Серед аналітичних статей рівненської періодики, згідно із класифікацією А. Тертичного, домінують тематико-аналітичні статті, адже вони порушують актуальні практичні проблеми сільського господарства, підприємництва, економіки, бізнесу, фінансів тощо. Газети обласного значення практично не порушують загальнодержавних проблем, тому що першочергове завдання локальних медіа – відобразити інформацію, актуальну для місцевості сфери свого впливу. І. Михайлин зазначає, що, “попри амбіції окремих регіональних лідерів, нових інвесторів, газети, що мають обмежений штат аналітиків, а головне – не мають відповідної мережі розповсюдження і так званої цільової читацької аудиторії, масштабні проблеми аналізувати не в змозі” [9, с. 141]. Тому за останні кілька років досить поширеною є практика передруку рівненськими загальнополітичними газетами аналітичних статей із національних мас-медіа: “Української правди”, “Сьогодні”, “Уніан” тощо. Рівненський читач у такий спосіб має доступ до загальнодослідних статей, які порушують проблеми національного характеру: політичного, економічного, духовного добробуту України.

В аналітичній статті регіональної преси очевидно є жанрова дифузія. Природною на шпальтах рівненських видань тепер є аналітична стаття з елементами інтерв'ю, нарису, кореспонденції, репортажу. Автор не тільки фіксує та аналізує певну проблему, але й описує “персонажів”, оповідає про їхні долі, включає в текст їхні монологи, коментарі.

Отже, аналітична стаття сьогодні користується великою популярністю серед інших жанрів журналістики в регіональній газетній періодиці. Більше того, з плином часу кількість її внутрішньожанрових різновидів зростає, з'являються нові гібридні форми, як-от:

стаття з елементами інтерв'ю, яка поєднує в собі ознаки інформаційного та аналітичного жанрів; стаття з жанровими ознаками нарису, яка аналізує не лише проблему, а й змальовує кожного героя, образ, розкриває авторську стилістику та індивідуальність. Кожна із загальнополітичних газет Рівненщини щомісяця публікує значну кількість, зокрема, публіцистичних, загальнополітичних, науково-просвітницьких, тематико-аналітичних статей. Сьогодні аналітична стаття як аналітичний жанр є неповторним явищем регіональної журналістики.

IV. Висновки

Підсумовуючи все вищесказане, можна стверджувати, що стаття як жанр посідає чільне місце як серед внутрішньожанрових форм аналітичної групи, так і серед інших жанрів журналістики на шпальтах локальної преси м. Рівне. Зазначені нові ознаки аналітичної статті, які нами було встановлено в процесі дослідження, свідчать про індивідуальний підхід рівненських журналістів до цього жанру. А отже, можна констатувати, що аналітична стаття на периферії є більш "наближеною" за формою, стилістикою, мовою до читача, її найголовніше завдання – "вирішувати" проблеми селянина, трудівника – пересічного мешканця краю. Водночас аналітична стаття схильна й до інноваційних метаморфоз, що виражається в дифузії, наближенні її внутрішньожанрових форм до інших жанрів.

Усі зміни, які виявлені в аналітичній статті місцевих газетних видань, дають підстави зробити висновок, що ці процеси стануть підставою подальших розвідок у журналістикознавстві. Подальші дослідження особливостей статті як ключового аналітичного жанру в науковій царині повинні ґрунтуватися на ретельному вивченні її різновидів, зокрема в регіональній пресі, удосконаленні класифікації в теорії.

Список використаної літератури

1. Василенко М. Аналітична проблемна стаття на сучасному етапі розвитку преси / М. Василенко // Наукові записки Інституту журналістики : [наук. зб. / за ред. В. В. Різуна]; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2006. / – С. 97–112.

2. Василенко М. Проблеми жанрової ідентифікації аналітичної статті / М. Василенко // Образ. – 2014. – Вип. 15. – С. 73–80.
3. Здорова В. Теорія і методика журналістської творчості : підручник / В. Здорова. – 3-тє вид. – Львів : ПАІС, 2008. – 276 с.
4. Комова М. Принципи співвідношення фактів та інтерпретації в засобах масової інформації : монографія / М. Комова. – Львів : Львів. політехніка, 2012. – 252 с.
5. Кройчик Л. Система журналістських жанрів /Л. Кройчик// Основы творческой деятельности журналиста : учеб. для вузов по спец. "Журналистика" ред. сост. С. Г. Корконосенко. – Санкт-Петербург : Знание, 2000. – 272 с.
6. Кузнєцова О. Д. Аналітичні методи в журналістиці : навч. посіб. / О. Д. Кузнєцова. – Львів, 2002. – 120 с.
7. Лук'яненко Ю. Новації у формі подання матеріалу в передовій статті [Електронний ресурс] / Ю. Лук'яненко. – Режим доступу: <http://vuzlib.com/content/view/1581/43/>.
8. Мельник Г. С. Основы творческой деятельности журналиста / Г. С. Мельник, А. Н. Тепляшина. – Санкт-Петербург : Питер, 2004. – 272 с.
9. Михайлин І. Л. Журналістика як всесвіт : вибрані медіадослідження / І. Л. Михайлин. – Харків : Прапор, 2008. – 512 с.
10. Михайлин І. Л. Основи журналістики : підручник / І. Л. Михайлин. – 5-те вид., перероб. та доп. – Київ : Центр уч. літ-ри, 2011. – 496 с.
11. Словник журналіста. Терміни, масмедіа, постаті / [за ред. Ю. М. Бідзілі]. – Ужгород, 2007. – 224 с.
12. Социальная практика и журналистский текст / под ред.: Я. Н. Засурский, Е. И. Пронин. – Москва : Изд-во Моск. ун-та, 1990. – 175 с.
13. Тертыйный А. А. Жанры периодической печати : учеб. пособ. / А. А. Тертыйный. – Москва : Аспект Пресс, 2000. – 312 с.
14. Хіренко О. Аналітична стаття з політичним прогнозом: традиції і новації / О. Хіренко // Образ. – 2014. – Вип. 15. – С. 93–99.

Стаття надійшла до редакції 13.09.2015.

Потапова А. В. Аналітична стаття на сторінках регіональної преси: тематика і жанрові різновидності (по матеріалам рівненських газет)

Исследование посвящено специфике, проблематике и разновидностям статьи как ключевого жанра аналитической прессы журналистики Ровенского региона. Представлены трактовки понятия "аналитическая статья" украинскими и зарубежными учеными. Рассмотрена тематика аналитической статьи на страницах региональных газет.

Ключевые слова: аналитическая статья, региональная пресса, тематика, жанровые модификации.

Potapova A. An Analytical Article on the Pages of the Regional Press: Theme and Genre Variations (Based Newspapers Rivne Region)

Regional newspapers periodicals does not neglect today genre analytical articles, as well as the practice is most common and most versatile genre of analytical journalism. On the pages of local

publications analytical article underwent some transformations and is different from the "classic" version, which is presented in the theory of journalism. Today article from the perspective of the regional edition – a special type of publications that combines the author's personality expressed in the formulation of a social problem, one that exists within a region, harmoniously combined with the objective analysis of the facts of reality. The current article in the pages of regional newspapers characterized by specific features and characteristics. Especially is lexical and linguistic and stylistic traditions, which the authors observed analytical articles, thematic spectrum, genre diversity internally used by journalists. The journalist operates the typical images, which is close to the average reader, peasant, worker, politician, veteran, women and others, saturating certain publications into metaphors, comparisons, conversational tone, vocabulary. The author analyzes not only a social problem but also gives a detailed description of "hero" tells the publication of its environment, life, range of interests and so on.

An analytical article in the local press, mostly gives everyday topics and has applied nature. Housing and communal problems of the city, region, coverage battles of political life, problems of education, science, economics, religion is a kind of theme that fully illuminate the articles in local print media. It should be emphasized that the target audience and the lack of qualified journalistic personnel make it impossible to breach journalistic materials in such a large scale problems.

Newspaper local publication demonstrate specific range of internally genre varieties analytical articles – journalistic, popular science and general political articles with elements interviews, commentary, essays, reports, correspondence varieties are the dominant genre in the local press. Local newspaper editions, satisfying the information needs of the region, characterized by high performance, for use genre of analytical articles on its pages, as evidenced by their number, in each room of the studied newspapers published steadily from 3 to 5 articles. Therefore analytical journalistic article takes a leading place among analytical dominant genres of journalism in the regional press.

Key words: *analytical article, the regional press, theme, genre modification.*